

Norges Motorsportforbund (NMF)
Norges Bilsportforbund (NBF)
Norsk Motorcykel Union (NMCU)

Drammen, 10. april, 2018

Til Trygg Trafikk's Landsmøte
24. april 2018

Til TRYGG TRAFIKK's LANDSMØTE 24. APRIL, 2018 – PROTOKOLLKOMMENTAR

Protokollkommentar til Årsrapport 2017

Våre organisasjoner er medlem av Trygg Trafikk og ønsker å rette årsmøtets oppmerksomhet mot et par områder som kan mobilisere flere til å bli med i Trygg Trafikk's gode arbeid og mål om økt trafikksikkerhet, og samtidig forsterke vårt samarbeid. Vi ber derfor om årsmøtet får referert dette brevet og at følgende kommentar protokollføres under behandlingen av sak 5, «Årsrapport 2017 med regnskap»:

«Norges Motorsportforbund, Norges Bilsportforbund, og Norsk Motorcykel Union, støtter Trygg Trafikk's hovedstrategier. Vegnettet er mer enn et trafikksystem, og organisasjonen må også bygge opp kunnskap om trafikantenes mangfoldige motiv for å benytte veiene, herunder opplevelser, fritidsaktiviteter og rekreasjon. Betydningen av trening av risikoforståelse, ferdighets- og mengdetrening må gis mer vekt i trafikksikkerhetsarbeidet».

Bakgrunn

Norges Motorsportforbund, Norges Bilsportforbund, og Norsk Motorcykel Union, har forskjellige formål, men har felles agenda vedrørende trafikksikkerhetsarbeid. Alle tre organisasjonene er derfor medlem og støtter det gode arbeidet som gjøres av Trygg Trafikk.

Norges Motorsportforbund og Norges Bilsportforbund er to idrettsforbund som organiserer alle motorsportutøvere til lands og til vanns i Norge. De to idrettsforbundene er gjennom motorsportforskriften gitt dispensasjon fra Vegtrafikkloven til å utøve motorsport under visse vilkår. Alle våre idrettsgrener baseres på ferdigheter og mestring som opparbeides gjennom spesifikk trening, mengdetrening, og ferdigheter som er direkte overførbare til trafikantsituasjonen.. Idrettsflatene er alt fra terreng til grusbaner og asfaltbaner. Alle utøvere må gjennom spesialtilpassede kurs og gis lisens som bevis på tilfredsstillende kompetansenivå. Våre utøvere, foresatte og funksjonærer har hvert år betydelige med reisekilometer som vanlige trafikanter. Begge idrettsforbundene er medlem av hver sine internasjonale idrettsforbund, som i tillegg til idrett også arbeider med trafikksikkerhet på et internasjonalt nivå.

Norsk Motorcykel Union organiserer motorsyklister med vanlig førerkort, og arbeider politisk for å fremme motorsyklistenes interesser i det norske samfunnet. NMCU er nasjonalt og internasjonalt anerkjent for sitt trafikksikkerhetsarbeid. Motorsyklister er også den trafikantgruppen som individuelt arbeider mest aktivt for å ivareta sin egen personlige trafikksikkerhet. I tillegg til bruk av personlig sikkerhetsutstyr er motorsyklister generelt opptatt av å utvikle egen mestring, og hvor mange øvelser er direkte overførbare fra motorsport.

Støtter hovedstrategiene

Våre tre organisasjoner støtter hovedstrategiene som er gjengitt i Trygg Trafikk's årsrapport 2017 «Plaster fikser ikke alt». Vi vil særlig trekke fram strategisk retning om å «Videreutvikle Trygg Trafikk som kunnskapsorganisasjon», og det strategiske området «Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd».

Kunnskap om trafikantenes mangfold

For mange av våre medlemmer er vegene mer enn kun et transportsystem til og fra hjem og idrettsarenaer, konkurranser og andre destinasjonsmål. Vegene er også knyttet til opplevelser, fritidsaktiviteter og rekreasjon. Vegmyndighetenes store satsning på «Nasjonale turistveger» er et eksempel på en slik forståelse. En helhetlig kunnskap om menneskelig atferd, motiver, mestringsevne, og reell risiko er derfor viktig å opparbeide i trafikksikkerhetsarbeidet. Trygg Trafikk's kommunikasjon og retorikk kan gi inntrykk av at disse dimensjonene er glemt?

Retorikk, etikk og risiko

Våre organisasjoners aktiviteter er basert på et klart verdigrunnlag og god etikk. Våre medlemmer har mestringsglede som grunnleggende interesse, enten det er knyttet til idrett eller trafikk. Mestringsglede er tett knyttet til egen opplevelse av trygghet og mestring av risiko. Våre medlemmer har derfor et generelt realistisk og balansert forhold til risiko. Trygg Trafikk sin retorikk kan derfor i mange tilfeller skape distanse til det gode trafikksikkerhetsarbeidet organisasjonen arbeider for. For våre medlemmer er det ikke «uetisk med risiko», (jmf. årsrapport 2017 «Plaster fikser ikke alt»). Manglende respekt for risiko kan derimot være uetisk, og uforenlig med våre normer, verdigrunnlag, trafikkregler og idrettsreglementer.

Risikoforståelse og mestringstrening

Flere av våre idrettsgrener i NMF og NBF er i kategorien risikoidretter, og NMCU's medlemmer er en av de mest risikoutsatte trafikantgruppene. Risikoforståelse og mestringstrening er kanskje våre medlemmers aller viktigste områder for å redusere ulykker, enten det er på idrettsarenaen eller i trafikken. Innen våre idretter starter barn fra 5-årsalderen med opplæring i risikoforståelse og mestringsstrening. Våre unge utøvere har nytte av denne realkompetansen gjennom hele livet. I ung voksen alder overføres denne realkompetansen til trafikksituasjoner. Hvilke holdninger som læres samtidig i de unges modningsfase kan være avgjørende for om ferdighetene resulterer i at utøverne også blir gode og trygge trafikanter. Mestring og gode ferdigheter utvikles gjennom mengdetrening, og risikoforståelse gjennom trening utenfor komfortsonen, men innen trygge rammer som våre idrettsanlegg gir.

Motorsport som verktøy i trafikksikkerhetsarbeid

Våre tre organisasjoner har gjennom årelang erfaring erkjent at det er store overføringsverdier fra spesifikk trening og mengdetrening på en motorsportarena til mestring av trafikale situasjoner og øket trafikksikkerhet. Selv om overføringsverdiene for oss er åpenbare er det dessverre liten forskning og kunnskapsoppbygging om dette tema. Det meste er basert på erfaringsoppbygging fra eget arbeid og prosjekter, men også erfaring fra våre svenske søsterorganisasjoner, som viser gode resultater. Sintef har utført studier på sammenhengen relatert til trafikksituasjoner. Studiene inkluderer også nevrobiologisk kunnskap. Overføringsverdier mellom motorsport og trafikksikkerhet er et viktig kunnskapsområde å utvikle videre for å oppnå resultater for sårbare trafikantgrupper, særlig barn, ungdom og motorsyklister.

Viktige mål knyttet til trafikksikkerhetsarbeidet

Mengdetrening er u diskutabelt et viktig tiltak for å utvikle gode førere av alle typer motorkjøretøy i trafikken. Kombinert med godt holdningsarbeid vil effekten øke ytterligere.

En forutsetning for mengdetrening for trafikanter er å tilrettelegge for økt flerbruk av idrettsanlegg for motorsport. Tilgjengeligheten og mulighetene for mengdetrening for trafikanter må forbedres. Dette har også Transportkomitéen erkjent og gitt uttrykk for i sin merknad i statsbudsjettet 2017, der viktigheten av at motorsportsanlegg også kan brukes til øvelser i trafikksikkerhetsopplæring understrekes.

Et annet viktig tiltak er å utvide hjemmelen i motorsportforskriften slik at det også kan tilbys førerutviklings- og høyhastighetskurs med registrerte kjøretøy for veg. Dagens Vegtrafikklov setter begrensninger for hvilken opplæring som kan gis, og gir ikke rammer for å forberede trafikantene på viktige ferdigheter som er nødvendig får å ferdes tryggere i utlandet.

Felles trafikksikkerhetsarbeid

Våre organisasjoner representerer store sårbare trafikantgrupper, og har et totalt medlemstall på rundt 107.000 medlemmer i alle aldre. I våre miljøer skapes rollemodeller for barn og ungdom. Trygg Trafikk er en kunnskapsorganisasjon som er spesialisert for å arbeide for økt trafikksikkerhet. I dette brevet til årsmøtet håper vi å skape oppmerksomhet om et par områder som med enkle grep kan mobilisere og trekke langt flere av våre medlemmer med i Trygg Trafikk's gode arbeid. Et tydeligere og mer synlig samarbeid mellom våre organisasjoner vil gi viktige signaleffekter og bevisstgjøre langt større samfunnsgrupper om viktigheten av arbeidet for bedre trafikksikkerhet.

Vennlig hilsen

Per Velde
President
Norges Motorsportforbund

Per Madsen
President
Norges Bilsportforbund

Odd Terje Døvik
Styreleder
Norsk Motorcykel Union